МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет цифрових, освітніх та соціальних технологій
Кафедра іноземної та української філології

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Філологічний факультет
Кафедра практики англійської мови та методики викладання

І МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

6 квітня 2022 року

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ КОНФЕРЕНЦІЇ

Луцьк 2022

УДК 81’1(043.2)
А 43

Актуальні проблеми міжкультурної комунікації: зб. матеріалів І Міжнародної науково-практичної конференції, 06 квітня 2022 року, Луцький національний технічний університет. Луцьк: ІВВ Луцького НТУ, 2022. 320 с.

До збірника увійшли матеріали І Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої актуальним проблемам міжкультурного діалогу, перекладу у контексті міжкультурної комунікації, інноваційним технологіям викладання та проблемам змісту й організації навчального процесу.

Рекомендовано викладачам, аспірантам, магістрантам.

Розглянуто та схвалено вченою радою факультету цифрових, освітніх та соціальних технологій Луцького національного технічного університету.
Протокол № 10 від 14 квітня 2022 року.

Друкується в авторській редакції

© Луцький національний технічний університет, 2022
© Автори статей

ЗМІСТ

І. Міжкультурний діалог: лінгвокогнітивний, етнолінгвістичний та літературознавчий аспекти.

ALIYEVA A.D., GULIYEVA F.F. The role of the language in cognitive linguistics 10
БАЛАБУХА Є. О. Особливості відтворення національно-специфічної лексики в англомовних перекладах «Лісової пісні» Лесі Українки 13
БОЙЧУК В.М., ЄФРЕМОВА Н.В. Методика дослідження польової організації мовних одиниць на позначення феномену песимізму в сучасній англійській мові 16
ВОЙТЕНКО І. Г. Мовленнєво-етикетний стереотип у політичному дискурсі США на прикладі промови Джо Байдена 26 квітня 2022 року 18
ГОЛІКОВА Н.С. Неологія мовних засобів масової комунікації: функціонально-стилістичний аспект 20
ГОНЧАРУК Р. А. Repräsentation des Konzeptes „Freundschaft in der Kinderliteratur 23
ГРИЦЕВИЧ Ю. В. Лексичні запозичення в текстах коломийок (на матеріалі записів Володимира Гнатюка) 25
ДОЛИНА Б. І. Лексичні інновації в англійській мові: вплив пандемії COVID-19 27
КАЛІЩУК Д. М. Ґендерно-нейтральні займенники англійської мови: нові підходи до вирішення проблеми 30
КИСЕЛЮК Н. П. Лінгвотоксичність у сучасних реаліях засобів масової інформації 33
КІНАЩУК А. В. Місце етимологічного аналізу у сучасному мовознавстві 35
КОЗАК А. В. Реклама та піар як інструменти міжкультурної комунікації 37
КОЦИРІЙ А. І., ГУБІНА А. М. The Use of Sex Appeals in Advertising 39
ЛІТКОВИЧ Ю.В., ДЗЕНІК К. Є. Іронія як засіб маніпуляції у медіа-дискурсі 43
ЛУБЕННІКОВА А. А. Лінгвоекологія новин в масмедійному дискурсі 45
MAKUCHOWSKA M. Akty grzeczności językowej w komunikacji międzyreligijnej 48
МОРОЗ Л. В. Роль культурологічного аспекту у викладанні іноземної мови 51
НАЙДЮК О. В. Інтердискурсивність і художній текст 54
НАЙТ Н. Ф. Транспозиція як один із виявів морфолого-синтаксичного способу словотвору 56
ОДАРЧУК Н. А., МАТВІЙЧУК М. В. Функціональні особливості англомовного ритуального дискурсу 58
ПАВЛЮК А. Б. Естетизм у творчому доробку Оскара Уайльда 61

ПАЛАШ А. О. Семантика концепту «ПОРИ РОКУ» в ідіостилі Миколи Зерова 63
ПОТАПЧУК С. С., ВЄТРОВА І. М. Концептуалізація моральної чистоти в англійській та українській лінгвокультурах (на матеріалі етичних номінацій) 67
ПРИЙМАК В. О., КИРИКИЛИЦЯ В. В., ОНИЩЕНКО І. А. Міжкультурний діалог в умовах інтернаціоналізації вищої освіти 70
СИРКО І. М. Ukrainian Diaspora Diarists' Language:Topical Problems of Research 73
СТЕРНІЧУК В. Б. Концепт лабіринту: текст і контекст 76
СЮТА Б. О. Динамічність прецедентних змістів у мистецьких творах у процесі симультанної комунікації 79
СЮТА Г. М. Мовна реальність періоду війни: актуальні тексти і словник 82
ТИХА Л. Ю., САМЧУК Т. В. Неологізми у засобах масової інформації як рефлексія на суспільні і політичні зміни 86
ФЕДІК Ю. М. Мультимодальна метафора та метонімія у сучасному англомовному політичному дискурсі 88
ФЕДОРИШИН О. П. Distance Learning in Canada 92
ФЕРКО Х. В. Образ вчителя у романах Пола Бенджаміна Остера 95
ФУРМАН О. М. Графічна синонімія у сучасних англомовних мультимодальних масмедійних медичних текстах на тематику COVID-19 97
ХАРКЕВИЧ Г. І. , ЖЕРЕБИЛО М. Ф. Мовний бар'єр та способи його подолання під час вивчення англійської мови 102
ШЕПТИЦЬКА А. А., **БОНДАР Т. Г.** Лексико-граматичні особливості англомовного медичного дискурсу 104
ШКЛЯЄВА Н. В., НИКОЛЮК Т. В., ВОЗНЯК О. М. Мотиви ведення господарства у народній топонімічній прозі Західного Полісся 107
ШКЛЯЄВА Н. В., СКЛЯРЕНКО Н. В., **ШКЛЯЄВА І. О.** Казка як жанр усної народної творчості Західного Полісся 112
ШКЛЯЄВА Н. В., **БОНДАРЧУК І. М.**, **ЖАЛКО Т. Й.** Легенди та перекази про походження назв рослин Західного Полісся 114
ЯРУЧИК О. Б. Вплив великопольського та малопольського діалектів на формування польської літературної мови 117

II. Переклад у контексті міжкультурної комунікації: теорія і практика.

АРХАНГЕЛЬСЬКА А. М. Новітні фемінативи в офіційно-діловій і правничій сфері сучасної української мови 121
БІГУНОВА С. А., **ФРІДРІХ А. В.** Телескопізми в англійському короновокабулярі 125

БІГУНОВ Д. О. Генезис та деривація особових імен в англомовних країнах 127
CAMPBELL M. Reading and Re-Translation 129
ДЕНИСОВА С. П., **КУЗЬМИЧ О. В.** Способи та проблеми перекладу фразеологічних одиниць в англійській мові 132
КРУГЛІЙ О. Р. Переклад англомовних дипломатичних термінів (на прикладі законодавчих актів ЄС) 135
КУРЯТА Ю. В., **КАСАТКІНА-КУБИШКІНА О. В.** Figures of Speech as Means of Expressiveness in Political Discourse 137
ЛАВРИНЮК І. М., **ПАРХОМЕНКО О. Т.** Переклад міжкультурних текстів 140
МАРТИНЮК О. М. Особливості дипломатичного перекладу (на базі французької мови) 142
ПРИХОДЬКО В. Б. Художній переклад в системі порівняльного літературознавства 144
СУХАРЄВА С. В. До проблеми образності перекладу в науковій комунікації 146
УНДІР Л., **ВОРОБЙОВА І. А.** Лексико-стилістичні особливості політичних промов Гіларі Клінтон (на основі промов у Рено від 25.08.16, у Філадельфії від 07.11.16) 149
ЦЬОЛИК Н. М. Особливості перекладу назв кінофільмів на польську мову 151
ЯНОВЕЦЬ А. І. Мультимодальність полікодових текстів інтернет спілкування через призму перекладу 153

III. Інноваційні технології у викладанні іноземних мов та перекладу

БЛИЗНЮК Л. М. Країнознавчий матеріал на заняттях з німецької мови 159
БЛИЗНЮК Л. М., **ХОЙНА Д. М.** Цифрові технології в шкільній освіті та у вивченні іноземної мови 161
КОВАЛЕНКО В. Г. Development of communicative competence in teaching foreign language for professional purposes 164
КОВАЛЮК В. В. Проблемні ситуації як метод навчання говорінню у процесі вивчення іноземної мови 167
КОВАЛЬЧУК О. М. Необхідність використання сервісів Google при вивченні іноземної мови в умовах сучасності 171
КОРОЛЬЧУК Л. В. Ways to level the disadvantages of distance learning of a foreign language in HEI 172
ЛОБАНОВА С. І. Співвідношення самостійності з самореалізацією особистості при виконанні самостійної роботи студентами ЗВО 175

МАККРОЛА Д. (Jason C. McKrola) Considerations for Designing an Online EFL Club 177
МАРТИНЮК А. П., МАРТИНЮК К. В. Інноваційні методи викладання іноземної мови у вищій школі на сучасному етапі 180
МИРОНЧУК М. С., БОРТНЮК Т. Ю. Особливості формування критичного мислення в початковій школі 183
ПОЛІЩУК Т. М. Metody a analizy nauczaniu czytania obcokrajowców 185
СМОЛЯК Г. В. The Role of Smartphones in Learning English 191
ТАЧИНСЬКА Т. М., ОДАРЧУК Н. А. Інклюзія як основний вектор освітнього процесу в Україні 195
ТРИНДЮК В. А. Розвиток критичного мислення на заняттях з граматики іноземної мови 187
ФЕДОРЕЦЬ М. А., СОРОЧАН А. В. Формування іншомовної комунікативної компетенції молодших школярів шляхом використання сучасних технологій 201
ЧЕРНЯК О. П. Особливості використання хмарних технологій *Microsoft Office 365* для дистанційного навчання іноземних мов 204

IV. Філософські, соціокультурні, психолінгвістичні, педагогічні проблеми змісту та організації навчального процесу

БЛЯШЕВСЬКА А. В., КОВАЛЬЧУК А. В. Позакласна робота з іноземної мови 208
БЛЯШЕВСЬКА А. В., ВОЗНЮК А. Роль мотивації у вивченні іноземної мови 211
БОЙЧУК П. М., МАРЧУК С. С. Психоемоційна компетентність освітнього менеджера 214
БОРБИЧ Н. В., ЧЕМЕРИС І. В. Сучасний підхід до збереження та зміцнення здоров'я дитини в Новій українській школі 217
БОРТНЮК Т. Ю., БОЙЧУК Н. Р. Особливості розвитку творчого мислення у дітей молодшого шкільного віку 221
БОРТНЮК Т. Ю., БІЛЯК А. М. Метод проєктів як засіб формування творчих здібностей у молодших школярів 224
ВИХОВАНЕЦЬ А. А., ВОЙНАРОВСЬКИЙ А. Ю. Репетиційна методика роботи з оркестром (до питання виховання ансамблевих та оркестрових навичок музиканта) 228
ГЕРАСИМЧУК Г. А., ЛІЩИНА Н. М. Застосування технології «перевернутого» навчання для здобувачів вищої освіти в умовах війни 232
ГОЛОЮХ Л. В. Вивчення риторики в системі фахової підготовки вчителя української мови 234

ГОЛУБЄВА І. В. Підготовка вчителів до роботи з лінгвістично обдарованими учнями 238
ГУЛАЙ О. І., ШЕВЧУК М. В. Дизайн оцінювання на основі теорії конструктивного вирівнювання Дж. Біггса 241
ДЕЙНА Т. Ю., БОРТНЮК Т. Ю. Інтегроване навчання як засіб розвитку критичного мислення здобувачів освіти молодших класів 243
ЖУК О. М Формування «soft skills» у бакалаврів під час вивчення курсу «Професійні комунікації» 245
ЗАБІЯКА І. М. Хмарні технології в системі освітнього простору ЗВО при вивчення іноземної мови 249
КАБАК В. В., ІЛЮШИК О. І., СЕРАФИНЮК В. В. STEAM-освіта – новітній спосіб до оволодіння інноваційними технологіями 252
КОВАЛЬЧУК І. Л. Коучинг як педагогічна технологія студентоцентрованого навчання 255
КОЛЯДА Е. К. The Importance of Understanding Learning Styles 258
КОРНЕЛЮК В.О. Застосування інтерактивних технологій для інтенсифікації професійної підготовки здобувачів освіти педагогічного напряму 261
КОСТУСЯК Н. М. Категорія особи в сучасній українській мові: лінгвометодичний вимір 264
КУЛЬЧИЦЬКА М. П., БОРТНЮК Т. Ю. Особливості викладання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у початковій школі 268
КУПЧИК Л. Є. До питання організації вивчення іноземних мов майбутніми фахівцями туристичної сфери 272
ЛАВРИНЮК І. М., ПАРХОМЕНКО О. Т. Issue of Effective Communication in Pedagogy 274
НІКОЛАЄВА К., НІКОЛАЄВА І. А. Basic principles of sports nutrition 276
МАСИЦЬКА Т. Є. Лінгводидактичні особливості вивчення дієслів на заняттях з української мови як іноземної 279
МЕЛЬНИК І. А. Лінгводидактичні особливості вивчення прикметника на тлі Модельної навчальної програми «Українська мова. 5-6 класи» для ЗЗСО 281
МЕЛЬНИЧУК О. В. Система вимог до професійної підготовки викладача англійської мови в університетах у контексті неперервної освіти Великої Британії 284
МЕЖОВ О. Г. Етнолінгвістичний та лінгвокультурологічний аспекти вивчення української мови в закладах вищої освіти 286
МИХАЛЬЧУК Н. О., ІВАШКЕВИЧ Е. Е. ,НАБОЧУК О. Ю. The structure of the experiment and the criteria for assessing the speech production of pupils of secondary school at the lessons of the English language with the use of feature films 290
МЯЛКОВСЬКА Л. М. Масова свідомість як об’єкт інформаційно-комунікативних технологій 293

НЕДІЛЬКО І. М., ХОМЯРЧУК А. П., МАГДИСЮК Л. І. Створення інноваційного освітнього середовища в закладі вищої освіти 295
ПОТАПЮК Л. М., МЕЛЬНИК В. В. Вплив сучасних гаджетів на емоційний стан і формування поведінки молоді 298
ПОТАПЮК Л. М., ПАНАСЮК Є. Проблема тривожності у підлітковому віці 301
ФАСТ О. Л. Потенціал дистанційних технологій навчання у підготовці майбутніх докторів філософії 303
ФЕДОРЧУК-МОРОЗ В. І., ВІСИН О. О. Обґрунтування необхідності викладання безпекових дисциплін у закладах вищої освіти на сучасному етапі 307
ФУРС Т. В., ШЕМЕТ В. Я. Якість організації дистанційного освітнього процесу у підготовці студентів спеціальності 274 Автомобільний транспорт 310

Бігунова С.А., *канд. психол. наук,*
доцент кафедри практики англійської мови
та методики викладання,
Рівненський державний гуманітарний університет
Фрідріх А.В., *канд. пед. наук,*
доцент кафедри практики англійської мови
та методики викладання,
Рівненський державний гуманітарний університет

Телескопізми в англійському короновокабулярі

Мова як живий організм динамічно реагує на глобальні зміни в суспільстві. Одним із логічно сформованих актуальних феноменів когнітивно-комунікативної діяльності людини, що сформувався під впливом подій 2019–2021 рр., став дискурс COVID-19, утворений унаслідок відповідної комунікації у сфері епідеміології, політики, економіки тощо. Пандемія COVID-19 в прямому сенсі цього слова сколихнула світ, що не могло не вплинути на лексичні фонди світових мов. Тому найактуальнішим неологічним кластером сьогодення є короновірусний вокабуляр, який репрезентується словами та виразами, що виникли під впливом пандемії в період з лютого 2020 р. і до теперішнього часу.

Актуальність теми зумовлена активним і швидким темпом збагачення англійської мови неологізмами, що формують пандемійний (короновірусний) вокабуляр, необхідністю дослідження їх творення та функціонування.

За даними найвідоміших англомовних лексикографічних ресурсів, на зразок Oxford English Dictionary, Longman English Dictionary, Collins Dictionary, Merriam-Webster Dictionary, а також словників сучасного сленгу Urban Dictionary та Wordspy, лексика, яка стосується коронавірусної тематики, увійшла до складу словників як частина лексичної системи сучасної англійської мови.

Збагачення вокабуляру сучасної англійської мови відбувається майже винятково за рахунок власних мовних ресурсів шляхом лексичної та семантичної деривації, тобто через словотворення або ж зміни лексичного значення вже існуючих мовних одиниць. На нашу думку, цікавим явищем серед неологізмів COVID-19 є словозлиття або телескопія.

Як зазначає дослідник А. Р. Бездітко, хоча на теперішній час телескопія є найпродуктивнішим способом утворення нових слів, в науці до цих пір немає єдиного визначення слів, утворених цим способом [2]. Так, Р.А.Кисельова називає їх складноскороченими словами; І. В. Арнольд V. Adams – telescoped words; J. Algeo, M. Kaunisto, S. Kemmer – blends; L. Bauer – compounds; G. Bergstrom, H. Kobuzuno – blendings і т.д. Крім того, проаналізувавши роботи вчених, які займаються телескопією, слід зазначити, що вони так само не прийшли до єдиної думки стосовно визначення телескопічних слів. Але не дивлячись на це, науковці (J. Algeo, L. Bauer, Ю.О.Жлуктенко, Т.Тимошенко та ін.) створюють класифікації телескопізмів, враховуючи їхні семантичні та структурні особливості.

Поділяючи точку зору дослідників О. Бабелюк та Л. Дідух стосовно продуктивних телескопічних моделей серед англійських ковід-неологізмів [1], проілюструємо ці моделі:

1) поєднання повної форми першого слова з аферезою «уламком» другого слова:

- *maskhole (mask + asshole) – людина, яка носить маску, але абсолютно неефективно: під носом, на підборідді, на потилиці*;
- *coronasomnia (corona + insomnia) – безсоння, спричинене постійним потоком невтішних новин, хвилюванням за здоров'я рідних, близьких та своє власне і страхом перед майбутнім.*

2) злиття початкового «уламка» (апокопи) одного слова з кінцевим «уламком» (аферезою) другого. Наприклад:

- *coronallennial (coronavirus+millennial) – покоління дітей, зачатих в період самоізоляції;*
- *coronawashing (coronavirus+whitewashing) – продаж з метою прибутку звичайних товарів як таких, що допомагають запобігти зараженням короновірусами або вилікувати від нього;*
- *coroncellations (coronavirus+cancellations) – скасування спортивних заходів, театральних вистав, виходів у ресторани, весіль і т.д. в зв'язку з COVID-19.*
- *quarantech (quarantine+technologies) – гаджети та додатки, які допомагають вбити час в самоізоляції.*

3) злиття апокопи одного слова з повною основою іншого. Наприклад:

- *Coronapocalypse (coronavirus+apocalypse) – кінець світу, викликаний пандемією Covid-19.*
- *Coronavoid (coronavirus + void) – вулиці, спорожнілі через самоізоляцію.*
- *Quarantips (quarantine + tips) – поради з питань одягу, їжі та стилю життя, які даються людям, що знаходяться в самоізоляції.*
- *Quarantrolls (quarantine + trolls) – люди, що наганяють в соціальних мережах тугу своїми розповідями про те, як їм важко в самоізоляції.*
- *Covideo (coronavirus + video) – коротке відео, де чиясь дитина робить щось миле чи жахливе під час карантину. Поширення такого відео – це щось середнє між пропозицією помилуватися та благанням про допомогу.*

Через впровадження карантинних заходів більшість людей були змушені практично перенести своє життя у віртуальний світ. Спілкування проходить майже виключно он-лайн, і це також активно впливає на формування короновокабуляру.

Питання пандемічної інноватики, особливостей її творення та функціонування не втрачає своєї актуальності та залишається фокусом наукових розвідок.

Список використаних джерел

1. Бабелюк О. А., Дідух Л. І. Способи творення неологізмів на позначення явищ COVID-19 в англомовному епідеміологічному дискурсі. *Львівський філологічний часопис*. 2020. № 7. С. 5-12.
DOI https://doi.org/10.32447/2663-340X-2020-7.1
2. Бездітко А. Р. Явище телескопії як новітній метод словотворення в англомовному середовищі. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації.* 2020. Том 31 (70). № 2. Ч. 2. С.16-21. DOI https://doi.org/10.32838/2663-6069/2020.2-2/04

Бігунов Д.О., *канд. психол. наук,*
старший викладач кафедри практики англійської мови
та методики викладання,
Рівненський державний гуманітарний університет

Генезис та деривація особових імен в англомовних країнах

Під терміном «особове ім'я» розуміється насамперед «індивідуальне іменування суб'єкта», офіційно закріплене за ним при народженні [2]. З усіх ономастичних категорій особові імена першими отримали документальне відображення. В основі їх лежали апелятиви, які використовувалися як прізвиська для позначення людей.

Під час вибору імені людині береться до уваги розповсюдженість, популярність, милозвучність імені; а також соціальна приналежність людини [1]. Слід зазначити, надавання імені мало різні особливості в різних культурах на кожному етапі розвитку людства. В англомовних країнах система імен є непростою: у кожного є особове ім'я (*first name, given name, personal name*) та прізвище (*last name, family name, surname*); але досить часто також зустрічаються подвійні особові імена, подвійні прізвища, так зване середнє ім'я (*middle name*).

Спробуємо прослідити історію виникнення англійських особових імен. Давньоанглійські власні імена майже не мають відмінностей від апелятивної лексики та прізвиськ *(Froda (мудрий, старий)* – а) ім'я, б) прізвисько, в) прикметник). Прості імена поступово витіснялися складними, двокомпонентними (напр., *Aethelbeald – благородний; відмінний + сміливий, стійкий, відважний).* В даний час у англійців і американців є лише одне з давніх простих імен. Це жіноче ім'я *Hilda* (однак за твердженням О. В. Суперанської його можна розглядати як скорочену форму імен *Brunhild(e)* і *Hildegarde).* Наприклад, в даний час в англійській антропоніміці лише 8% приходяться на імена давньоанглійського періоду [3].

Таким чином, у результаті норманського завоювання давньоанглійські імена, які використовувались протягом століть, майже повністю зникають і прискорюються тенденції переходу прізвиськ у прізвища. Найбільш популярними в цей період (з XI ст. і далі) стають імена *William, Richard, Robert, Hugh, Ralph* та інші. Одночасно укріплюється влада церкви, яка стала настільки